

Hukuk Boyutu

Fatih Projesi BT'nin ve İnternet'in Bilinçli, Güvenli Kullanımının Hukuki Boyutu

- Bilişim Hukuku,
- Bilişim suçları,
- Bilişim suçlarının özellikleri,
- İnternet içerik düzenlemeleri ile ilgili mevzuat,
- Bilişim suçları mağdurlarının takip etmesi gereken prosedürler,

Bilişim Hukuku: Bilişim teknolojilerinin kötüye kullanımı ile insanlara, kurum ve kuruluşlara zarar verilmesini önlemek amacıyla ortaya çıkmış olan bir hukuk dalı.

Bilişim Suçları: Bilişim teknolojileri araçları kullanılarak, bir bilişim sistem üzerindeki, kanuni ve ahlaki olmayan yol ile veya yetki dışı gerçekleştirilen her türlü davranış. Bilişim teknolojileri kullanılarak işlenen suçlar.

- Bilgisayar Sistemlerine ve Servislerine Yetkisiz Erişim,
 - Bilgisayar Sabotajı,
 - Bilgisayar Yoluyla Dolandırıcılık,
 - Bilgisayar Yoluyla Sahtecilik,
 - Bir Bilgisayar Yazılımının İzinsiz Kullanımı,
 - Kişisel Verilerin Kötüye Kullanımı,
 - Sahte Kişilik Oluşturma ve Kişilik Taklidi,
 - Yasadışı Yayınlar,
 - Ticari Sırların Çalınması,
 - Terörist Faaliyetler,
 - Çocuk Pornografisi,
 - Diğer Suçlar (Organ, fuhuş, tehdit, uyuşturucu, vb.)

Bilişim Suçları

- Bilişim suçunun işlenmesinde bilişim teknolojilerinin kullanılması,
- Bilişim suçunun sonucunda yüksek kazançların kolay ve daha az riskle temin edilmesi,
- Bilişim suçları ile ilgili gerekli kanun ve düzenlemelerin eksik ve yetersiz olması,
- Diğer suç türlerine göre daha ağır maddi ve manevi sonuçlar doğurması,
- Suç mağdurlarının genelde bilinçsiz kullanıcılar ile ekonomi ve finans sektöründen olması,
- Ekonomik kaybın büyük olması nedeniyle, genelde basit suçlar haricinde güvenlik güçlerine bildirilmemesi,

Bilişim Suçları

Bilişim suçlarının sonuçları bakımından evrensel olması ve İnternetin kötü amaçlı kullanıcılar tarafından suça alet edilmesi, ister istemez tüm dünyada bilişim suçları ile mücadelede iş birliğini zorunlu hale getirmiştir.

Amerika

Fransa

Almanya

İsrail

İtalya

İngiltere

Bilişim teknolojilerinin gelişimi, her geçen gün farklı suç türlerini ortaya çıkarmaktadır. Bu kapsamda değişime ve gelişime en açık olan suç, bilişim suçlarıdır. Globalleşen dünyada yeni bir teknolojik gelişme, bütün dünyaya hızla yayılmaktadır. Bunun sonucunda ülkemizde de gelişen teknolojiye bağlı olarak yeni bilişim suçları ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde bilişim suçlarına yönelik tek bir kanun yoktur. Onun yerine mevcut kanunlara bilişim suçlarıyla ilgili hükümler eklenmiştir.

Türkiye'de bilişim alanında gerçekleştirilen yasal düzenlemeler, genel olarak AB direktifleri ile uyumlu olacak şekilde hazırlanmıştır. Bilişim suçları, her suçun kendi alanına ilişkin düzenlemeler içermektedir.

İnternete İlişkin Düzenlemeler

İnternet içerik düzenlemelerine birden fazla kanunda yer verilmiştir. Bunların başlıcaları:

- 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun",
- 5846 sayılı "Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu"nun Ek-4 üncü maddesi,
- 556 Sayılı "Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin 9., 76. ve 77. maddeleri,
- 4733 sayılı "Tütün Ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun"un 8. maddesinin beşinci fıkrasının (k) bendi,
- 6102 sayılı "Türk Ticaret Kanunu"nun 56 ve 58. maddeleri,
- 3713 sayılı "Terörle Mücadele Kanunu"nun 6. maddesi,

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun

5651 sayılı Kanun ile ilk defa;

- İnternet aktörlerinin (içerik sağlayıcı, yer ve erişim sağlayıcı, toplu kullanım sağlayıcı) ve bu aktörlerin hak ve sorumlulukları belirlenmiştir.
- Yasada yazılı katalog suçlar bakımından erişimin engellenmesi usul ve esasları düzenlenmiştir.
- İnternet ortamında yayınlanan içerik nedeniyle haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilere ilişkin; içeriğin yayından çıkarılmasını sağlama ve cevap hakkı uygulamalarına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiştir.
- Konusu suç teşkil eden (ve/veya küçükler için zararlı olan) içerik kapsamında filtreleme usulü öngörülmüştür.
- Bilişim ve İnternet alanında uluslararası koordinasyonda bulunacak görevli birim (Başkanlık) belirlenmiştir.

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da Sayılan Katalog Suçlar;

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

- 1) İntihara yönlendirme (madde 84),
- 2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),
- 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),
- 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),
- 5) Müstehcenlik (madde 226),
- 6) Fuhuş (madde 227),
- 7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228), suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

İnternet Ortamında Kişilik Hakkının İhlal Edilmesi

5651 sayılı kanunun 9. maddesinde, İnternet ortamında yapılan yayındaki içerik dolayısıyla hakları ihlal edilen kişilere içeriğin yayından çıkarılmasını talep etme hakkı düzenlenmiştir.

- Öncelikle İnternet ortamında yayınlanan bir içerik dolayısıyla bir hak ihlalinin olduğu şeklinde bir iddianın söz konusu olması gerekir.
- Hakkının ihlal edildiğini düşünen kişi söz konusu içeriğin çıkarılması için öncelikle içerik sağlayıcıya başvuruda bulunmalıdır. İçerik sağlayıcıya ulaşamadığı takdirde yer sağlayıcıya başvurmalıdır. Yapılan başvuruda, içeriğin kaldırılması yanında hazırlanan cevap metninin yayınlanması da istenebilir.
- İçerik veya yer sağlayıcı, başvurudan itibaren 2 gün içinde içeriği kaldırmazsa talep reddedilmiş sayılır.

İnternet İhbar Merkezi

İnternet ortamında suça konu bir içerikle karşılaşan kişi öncelikle bunu İnternet Bilgi İhbar Merkezi'ne iletmelidir.

166

"166" nolu kısa ve pratik numaradan telefonla,

"<https://www.ihbarweb.org.tr>" adlı web adresinden form ile ihbarda bulunabilmektedir.

Güvenli İnternet Hizmeti

Profiller: Güvenli İnternet Hizmeti; Çocuk ve Aile profili olmak üzere iki profilden oluşmaktadır.

Çocuk Profili

Çocuk profili; İnternet ortamında yer alan eğitim, kültür, sanat, iş, ekonomi, ödev, bankacılık ve finans, kariyer, alışveriş, sağlık, müzik, haber, e-posta, resmi ve kamu siteleri, tatil, özel şirketler, eğitim kurumları, e-devlet gibi pek çok farklı türden yararlı web sitelerinin bulunduğu bir profildir. İçeriği tamamen onaylanmış olan sitelerden oluşmaktadır.

Aile profili; kumar, intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımını kolaylaştırma, sağlık için tehlikeli madde temini, fuhuş, müstehcenlik, ırkçılık, ayrımcılık, nefret, terör, şiddet-vahşet görüntüleri, kan ve şiddet içeren dövüş sporları, hayvan dövüşleri, dolandırıcılık, zararlı yazılım vb. içerikleri barından web sitelerinin yer almadığı profili ifade etmektedir.

Aile Profili